

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2014 - 2019

Комисия по заетост и социални въпроси

2014/0259(NLE)

27.05.2015

***

ПРОЕКТОПРЕПОРЪКА

относно проекта за решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Протокола от 2014 г. към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г. на Международната организация на труда по отношение на въпроси, свързани със социалната политика
(06732/2015 – С8-0079/2015 – 2014/0259(NLE))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Патрик Льо Ярик

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5	
КРАТКА ОБОСНОВКА.....	6

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно проекта за решение на Съвета за упълномощаване на държавите членки да ратифицират, в интерес на Европейския съюз, Протокола от 2014 г. към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г. на Международната организация на труда по отношение на въпроси, свързани със социалната политика (06732/2015 – С8-0079/2015 – 2014/0259(NLE))

(Одобрение)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на решение на Съвета (06732/2015),
  - като взе предвид искането за одобрение, представено от Съвета в съответствие с член 153, параграф 2, заедно с член 153, параграф 1, букви а) и б), член 218, параграф 6, алинея втора, буква а), подточка v), както и член 218, параграф 8 от Договора за функционирането на ЕС (С8-0079/2015),
  - като взе предвид член 99, параграф 1, първа и трета алинеи, член 99, параграф 2 и член 108, параграф 7 от своя правилник,
  - като взе предвид препоръката на Комисията по заетост и социални въпроси (А8-0000/2015),
1. дава своето одобрение за проекторешението на Съвета;
  2. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.

КРАТКА ОБОСНОВКА

Увод

Принудителният труд е нарушение на правата на човека и накърняване на достойнството на милиони жени, мъже, момичета и момчета.

Борбата срещу тази най-жестока форма на експлоатация е в основата на големите политически и философски движения за еманципация. В стремежа си за освобождаване на човешките същества от политическото и културното господство и от материалната зависимост, борбата за еманципация винаги се е обръщала срещу работата като слугуване, която забранява използването на другите права.

В XXI век принудителният труд обаче засяга 21 милиона души, жертви на експлоатация, генерираща приходи от 150 милиарда щатски долара годишно за онези, които го организират и ръководят.

Към класическите форми на експлоатация, основаващи се на физическата или материалната принуда, се добавят нови форми особено в богатите държави и в някои случаи въпреки съществуването на принципите на правовата държава. По форма те са по-завоалирани и съмнителни, но са не по-малко жестоки, като се основават на надеждата. Те засягат мъжете, жените и децата, които желаят да се измъкнат от условията, в които живеят, и са започнали промяна в живота си, за да постигнат това.

Независимо от това, че робството вече не съществува официално на европейския континент, 880 000 души в ЕС, 1,6 милиона души по целия континент, са подложени на тези нови форми на принудителен труд. Мъжете и жените, на които се предлага работа в чужбина, се оказват хванати в капан от предполагаемите им работодатели, мигрантите от своя страна от трафикантите, а деца са уязвими поради откъсването им от родната среда.

Най-уязвимите групи, като жените, децата, мигрантите са тези, на които биват налагани най-тежките задачи и условия: проституция, просия, най-трудната и унизителна работа. Към жестокостта на експлоатацията се добавят физическото насилие, непрестанният психологически тормоз, страхът и изолацията.

Тези нови форми на трафик и експлоатация, както и старите форми, трябва да бъдат пречупени от правото и чрез предприемането на решителни действия за неговото спазване. Това е целта на Протокола от Международната организация на труда МОТ от 2014 г. към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г., за която се отнася препоръката на комисията по заетост и социални въпроси на Европейския парламент.

Протоколът

Протоколът от 2014 г. на МОТ към Конвенцията за принудителния труд от 1930 г. наскоро актуализира тази конвенция, като я снабди с нови инструменти за борба срещу принудителния труд и като ѝ придаде правно обвързващ характер.

Що се отнася до факта, че „контекстът и формите на принудителен труд са се променили“ протоколът счита, че е „необходимо“ предприемането на мерки за предотвратяване, за закрила, за въвеждането на механизми за обжалване и обезщетение като обезщетяването и обезщетяване на имуществените и физическите вреди. Той призовава също така за засилване на средствата и сътрудничеството между държавите в борбата със съвременните форми на робство, като по този начин се признае все по-нарастващият им международен характер.

С разпоредбите на Протокола се укрепва международната правна рамка чрез установяване на задължения за предотвратяване на принудителния труд и за осигуряване на закрила и достъп до средства за правна защита на жертвите като например предоставянето на обезщетения.

С членове 1 и 6 от Протокола от държавите — членки на МОТ се изисква в консултация с организациите на работодателите и на работниците да бъдат разработени национална политика и план за действие за ефективното и трайно премахване на принудителния труд, както и да бъдат предприети мерки за прилагане на разпоредбите на Протокола.

В член 2 от Протокола се посочват мерките, които държавите — членки на МОТ трябва да предприемат за предотвратяване на принудителния труд, а именно:

- образование и информиране на хората, най-вече тези, които са особено уязвими, както и на работодателите;
- полагане на усилия, за да се гарантира, че обхватът и контролът върху прилагането на законодателството, което има отношение към предотвратяването на принудителния труд, важат за всички работници и всички отрасли на икономиката, както и да се увеличи броят на служителите в службите по инспекция по труда;
- осигуряване на закрила на хората, и по-специално на работниците мигранти, от потенциални злоупотреби и измамни практики по време на процеса на набиране и назначаване на работа;
- оказване на подкрепа за полагане на дължима грижа както от публичния, така и от частния сектор; и
- предприемане на действия, насочени към основните причини за увеличаването на риска от принудителен труд.

По отношение на жертвите на принудителен труд в член 3 се предвижда, че трябва да се вземат ефективни мерки за тяхната идентификация, освобождаване, закрила, възстановяване и рехабилитация, както и други форми на помощ и подкрепа.

С член 4 от държавите — членки на МОТ се изисква да гарантират, че всички жертви имат достъп до средства за правна защита като например обезщетения, както и това че компетентните органи не са задължени да провеждат наказателно преследване на жертви за незаконни дейности, които те са били принудени да извършат.

С член 5 се предвижда осъществяване на международно сътрудничество за

предотвратяване и премахване на принудителния труд, а с член 7 се заличават преходните разпоредби от Конвенцията.

Съвместимост с други политики и цели на ЕС

ЕС е вписал в първичното си законодателство забрана за принудителния труд, като се позовава на Хартата на Общността за основните социални права на работниците, но и на Европейската социална харта на Съвета на Европа в Договора за функционирането на ЕС¹.

Въпреки че ЕС все още не се е присъединил към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, Съдът на ЕС вече се е основал на този текст, в който член 4 забранява робството и принудителния труд.

Следователно политиките на ЕС трябва да се стремят да защитават правата на човека и правото на достойни условия на труд, да ги насърчават и да изкоренят трафика на хора. Независимо дали това се случва в рамките на територията му или извън неговите граници.

Позиция на докладчика

Трудовите права представляват един от основните стълбове на достойния труд и предоставят основния инструмент за борба срещу трудовата експлоатация. Следователно евентуалните отклонения от тези права, заобикаляне посредством други политики, като свободата на движение, или политически натиск за реформирането на трудовите права в посока намаляване на първоначалните стандарти, са насочени срещу едно по-широко прилагане на стандартите за достойни условия на труд.

За тази цел прилагането на директивата относно командироването на работници е тревожно, тъй като тя може да създаде фактически правен вакуум и позволява на предприятията да си затварят очите и дори да насърчават, чрез веригата от подизпълнители, нарушаването на действащите правила, минимални изисквания и практики. Тъй като националните инспектори по труда не могат да разглеждат подобаващо трансграничните случаи, попадащи в обхвата на тази директива, всякакви отклонения, включително под формата на принудителен труд, са възможни. Член 2 от Протокола обаче призовава за укрепване на службите за инспекция по труда с цел прилагане на трудовото законодателство.

Протоколът изисква от правителствата да предприемат мерки за по-добра защита на работниците, и по-специално на работниците мигранти, от злоупотреби и измамни практики за наемане на работа. Това не може да бъде постигнато по подходящ начин без реално укрепване на средствата, посредством които да се съблюдава трудовото законодателство, и без ясното утвърждаване и без двусмислието, което той поставя на първо място, както и правото на колективни действия, пред свободното движение и правото на конкуренция. Ратифицирането на тази конвенция следва за тази цел да бъде

---

¹ ДФЕС, Дял 10 — Социална политика

придружено от анализ на въздействието на европейските политики върху трудовото право.

Другият поглед, изведен напред от този протокол за защита на хората от принудителен труд, се отнася за превенция и възстановяване след нанесени щети.

Превенцията не може да бъде ефективна без отказ от демонизирането на незаконната имиграция и без наличието на хуманно отношение по въпроса. Мигрантите често са първите жертви на принудителния труд, особено жените, а криминализирането на техния правен статут, ако не са с редовен статут, или дейността, която са принудени да извършват, ги отдалечава от правни структури, пред които могат да предявят правата си (от 150 млрд. щатски долара печалба от принудителен труд две трети идват от сексуална експлоатация).

Следователно е важно да се преодолее за тези лица изолацията, в която те са принудително поставени от техните експлоататори и от твърде репресивните правни системи по отношение на незаконната миграция.

Трябва наистина, на европейско равнище, да се обърне внимание на рисковите фактори, подтикващи хората към принудителен труд, посочени от МОТ в последния ѝ доклад относно принудителния труд¹: спад на доходите и бедност, уязвимост, свързана с липсата на образование, неграмотността, уязвимите групи от населението (жените, децата мигранти). Европейската стратегия за борба срещу бедността следва да бъде много повече от обикновена координация на националните мерки, тя трябва да определя обвързващи цели за намаляване на бедността и да включва думите от преамбюла на този протокол, според които принудителният труд „допринася за бедността и възпрепятства постигането на достойни условия на труд за всички“.

Обезщетяването за нанесените вреди поставя въпроса за отговорността на работодателя, но следва също така да постави въпроса за отговорността на възложителя, за да се избегне размиването на отговорността по цялата верига от подизпълнители.

И накрая, ЕС не може да бъде двигател на прогреса, ако го ограничава само в рамките на неговите граници и я подлага на изискванията на международната конкуренция. Европейската дипломатия, както и търговската политика, трябва да показват по-голяма решителност в техния подход спрямо трети държави, който нарушава Конвенцията на МОТ за принудителния труд от 1930 г. и протокола към нея от 2014 г.

От домашната прислужница от Филипините, изолирана и експлоатирана в Европа, до работниците, които строят стадионите за световното първенство в Катар, като се мине през драматичните събития на детския труд и насилието на сексуалната експлоатация, една и съща е логиката, едни и същи са действащите престъпни мрежи и това не може да бъде толерирано.

---

¹ „Приходите и бедността: икономиката на принудителния труд“

Ето защо докладчикът предлага да се даде съгласие за предложението за решение на Съвета.